

них ресурсів між пріоритетними напрямками, воно лише створює для цього сприятливі умови, змінюючи фокус бюджетних дебатів – переносючи акцент з «розподілу ресурсів» на досягнення кінцевих результатів, на які ці ресурси виділяються.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Назва з екрана.
2. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади : навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О. Кириленко, Б. Малиняк, В. Письменний, В. Русін // Асоціація міст України. – Київ, ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. – 396 с.
3. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі: що це? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2015/may/issue-5/article-7987.html>. – Назва з екрана.

УДК: 336.64

МЕТОДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМТВА

А. Р. Маручок, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»
О. В. Тимошенко, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Автором статті досліджено актуальність проведення оцінки фінансової безпеки підприємства за допомогою сучасних методів оцінки. Виділено три основні групи методів оцінки стану фінансової безпеки підприємств: індикаторні методи оцінки фінансової безпеки; методи інтегральної оцінки фінансової безпеки; методи оцінки фінансової безпеки на основі аналізу можливості банкрутства. Забезпечення стійкості фінансового стану підприємства є запорукою його ефективної діяльності та здатності вчасно реагувати на зміни в зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства.

Ключові слова: ефективність діяльності підприємства, методи оцінки, фінансова безпека підприємства, фінансовий стан підприємства.

Abstract. The author of the article explores the relevance of conducting an assessment of the financial security of the enterprise using modern methods of assessment. There are three main groups of methods of assessing the financial security of enterprises: indicator methods of assessing financial security; methods of integral assessment of financial security; methods of assessing financial security based on the analysis of bankruptcy. Ensuring the stability of the financial position of the enterprise is the key to its effective activity and the ability to respond in time to changes in the external and internal environment of the enterprise.

Keywords: efficiency of enterprise activity, methods of evaluation, financial security of enterprise, financial condition of enterprise.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку України, виникає безліч ризиків та загроз, що породжують на підприємствах низку фінансово-економічних проблем. Вирішення цих проблем потребує удосконалення існуючих та розробки нових форм, методів та інструментів нейтралізації негативних впливів на фінансову сферу підприємства.

Саме тому, для ефективного функціонування підприємств необхідним є підвищення рівня їх фінансової безпеки. Неналежа увага до процесу управління фінансовою безпекою на підприємствах стримує процес їх економічного зростання та призводить до виникнення кризових явищ, ускладнює процес виходу з них [1].

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання управління фінансовою безпекою підприємств знаходять своє відображення у працях: І. Барановського, І. Бланка, В. Гейця, А. Спіфанова, О. Кириченка, О. Малика, В. Орлової, Н. Реверчука, А. Шеремета та ін.

Формулювання мети. Метою статті є дослідження основних методів оцінки фінансової безпеки підприємства, а також визначення її сутнісних характеристик.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливою складовою успішної фінансово-господарської діяльності підприємств є прийнятний рівень фінансової безпеки, який є гарантією незалежності, головною передумовою їх безперервної й стабільної діяльності та розвитку, підвищення конкурентоспроможності та формування передумов інвестиційної активності.

Спроможність підприємства динамічно розвиватися та здійснювати ефективну господарську діяльність залежить від стійкості його фінансового стану, ефективності фінансової діяльності, а також здатності протистояти різноманітним викликам, ризикам, внутрішнім та зовнішнім деструктивним чинникам та загрозам. З метою досягнення бажаних результатів фінансово-господарської діяльності, забезпечення стійкого та динамічного економічного розвитку, примноження власного потенціалу, підприємству необхідно дбати про відповідний рівень своєї безпеки, у тому числі й фінансової. Власне фінансова безпека підприємства передбачає його фінансову стійкість, конкурентоспроможність та фінансову незалежність, що є важливою умовою для забезпечення життєдіяльності господарюючого суб'єкта.

Основними сутнісними характеристиками фінансової безпеки підприємства можна визначити [2; 3]:

- основний елемент економічної безпеки підприємства;
- ідентифікована система реальних й потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього характеру фінансовим інтересам підприємства;
- система, направлена на створення необхідних фінансових передумов стійкого зростання підприємства у теперішньому, а також у перспективному періодах;
- система, що спрямована на ефективне управління фінансовими ризиками підприємства.

Для визначення та ліквідації загроз, запобігання проявам можливих негативних чинників на підприємстві варто провести оцінку його безпечного рівня.

На основі аналізу економічної літератури, присвяченої проблематиці фінансової безпеки (табл. 1).

Таблиця 1 – Методи оцінки та аналізу фінансової безпеки підприємства [2; 3]

Найменування методу		Трактування суті методу
Методи інтегральної оцінки	Ресурсно-функціональний метод	визначення рівня фінансової безпеки на основі оцінки ступеня використання фінансових ресурсів підприємства за кожною функціональною складовою, а потім експертним шляхом формувати інтегральний показник
	Програмно-цільовий метод	оцінка фінансової безпеки ґрунтується на інтегруванні сукупності показників, що визначають фінансову безпеку (кластерний та багатовимірний аналіз).
	Скоринговий метод	базуються на підрахунку балів за кожною позицією показників, за якими оцінюється фінансова безпека. Скорингові методи включають в себе експертний аналіз, ранговий метод або метод балів.
Індикаторні методи оцінки	Порівняльний метод	передбачає відбір ряду показників, так званих індикаторів, що можуть характеризувати рівень фінансової безпеки, та зіставлення їх фактичних значень із пороговими (критичними та нормальними).
	Метод оцінки за критерієм мінімізації сукупного збитку, який наноситься безпеці	розраховане таким способом значення часткового функціонального критерію фінансової безпеки відображає загальну ефективність заходів із забезпечення фінансової складової економічної безпеки, які вживаються з метою відвернення можливих збитків від негативних впливів
	Метод оцінки за критерієм достатності обігових коштів для здійснення господарської діяльності	оцінювання рівня фінансової безпеки підприємства на основі аналізу його фінансової стабільності, ступінь якої визначається із врахуванням достатності оборотних коштів (власних та запозичених) для здійснення виробничо-збугової діяльності
	Метод оцінки за критерієм вартості підприємства	оцінка фінансової безпеки підприємства за критерієм його вартості, дає змогу оцінити фінансову безпеку з позиції можливості нарощувати капіталізацію підприємства, збільшувати його ринкову вартість

Найменування методу		Трактування суті методу
Методи аналізу банкрутства	Методи оцінки основи аналізу банкрутства підприємства	можливість своєчасно виявляти факти фінансової неспроможності підприємства, що є одним із індикаторів фінансової безпеки Зарубіжні моделі: Z-моделі Е. Альтмана, Модель У. Бівера, Модель Ж. Делаліяна, Модель Р. Таффлера- Г. Тішоу, Модель Г. Спрінгейта, Модель Дж. Фулмера. Вітчизняні моделі: Модель Матвійчука, Метод Саблука, Модель Терещенка.

Методи інтегральної оцінки спрямовані на формування єдиного показника, в якому відтворюються значення інших часткових показників, скоригованих відповідно до їх вагомості й інших чинників. Інтегральний метод спрощує процедуру оцінки і дає змогу комплексно оцінити рівень фінансової безпеки підприємства, що залежить від багатьох складових.

Індикаторні методи оцінки фінансової безпеки базуються на розрахунку групи коефіцієнтів (так званих індикаторів) або виборі певного критерію, за яким може оцінюватися стан фінансової безпеки підприємства.

З метою оцінювання фінансової безпеки підприємства окремими авторами [4] використовуються методи оцінки імовірності банкрутства. Такі методи надають можливість своєчасно виявляти факти фінансової неспроможності підприємства, що є одним з індикаторів фінансової безпеки.

Висновки. Тестування різних методів оцінки фінансової безпеки підприємств не повної мірою підходять для вітчизняних підприємств, особливо, що стосується оцінки ризику банкрутства за допомогою зарубіжних методик, а також через різні відображення інфляційних факторів, різну структуру капіталу, суттєві відмінності в законодавчій базі.

Список використаних інформаційних джерел

1. Січиокно Г. Б. Механізм управління фінансовою безпекою промислових підприємств в умовах глобалізації / Г. Б. Січиокно // Вісник Черкаського університету. 2017. № 2. – С. 81–90.

2. Малик О. В. Концепція управління фінансовою безпекою підприємства / О. В. Малик // Соціально-економічні напрями розвитку міжнародних відносин у забезпеченні ефектів інтеграції України до ЄС : матеріали XII Міжнар. науково-практ. конференції (м. Хмельницький – м. Львів, 25–27 вересня 2016 р.). – Хмельницький : ХНУ, 2016. – С. 139–142.
3. Малик О. В. Показники оцінки фінансової безпеки підприємств: критерії та детермінантні характеристики / О. В. Малик // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки: науковий журнал. – 2014. – № 5. – Т. 1. – С. 263–268.
4. Орлова В. В. Моделювання механізмів управління фінансовою безпекою підприємства : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.11 / В. В. Орлова; Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2008. – 200 с.

УДК 336-044.372

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАОЩАДЖЕНЬ НАСЕЛЕННЯ В ІНВЕСТИЦІЇ ЧЕРЕЗ ІНСТИТУТИ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

В. О. Мітюченко, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»
Т. П. Гудзь, к. е. н. доцент – науковий керівник

Анотація. Проаналізовано стан фондового ринку України. Охарактеризовано причини низької участі населення в інвестиційних процесах. Розглянуто проблеми функціонування інститутів спільного інвестування в Україні.

Окреслено основні напрями прискорення процесу трансформації заощаджень населення в інвестиції через фондовий ринок.

Ключові слова: заощадження, інвестиції, фондовий ринок, цінні папери, інститути спільного інвестування

Abstract. Analyzed the state of the equity market of Ukraine. Described the reasons for the low participation of the population in investment processes. The article considers problems of functioning of joint investment institutions in Ukraine.

Фейст І. С. Поняття та склад витрат на маркетингові комунікації для цілей обліку	259
Шелест О. В. Роль обліку в управлінні прибутком підприємства	264

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА І СТРАХУВАННЯ

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Белова Д. Д., Волков М. І. Сутність та особливості фінансової стратегії підприємства	270
Власенко Д. Р. Економічна сутність та особливості антикризового управління підприємством	276
Гайдаржі І. О. Методичне забезпечення антикризової діагностики вітчизняних підприємств	282
Гальченко В. Г. Сучасні підходи до класифікації власного капіталу підприємства	288
Гомон Є. Ю. Оцінка сучасного стану виконання бюджетних програм	293
Донченко Т. В. Удосконалення моделі розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні	298
Захаров І. М., Шиндер В. В. Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні прибутковості підприємства	307
Іванов Д. І. Оптимізація грошових потоків пат «лубнифарм» як метод фінансового механізму забезпечення платоспроможності підприємства	312
Кучер В. В. Теоретичні основи організації комплексної оцінки фінансового стану підприємства	317
Литовченко К. А. Розробка фінансового плану на основі прогнозування формування та використання фінансових ресурсів підприємства	323
Луцур М. М. Аналітичні можливості балансу в системі управління фінансами підприємства	328
Лялун В. В., Сірокурова К. С., Крамська М. С. Програмно-цільовий метод та його впровадження в бюджетний процес ...	333
Маручок А. Р. Методи оцінки фінансової безпеки підприємства	339

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

Полтава
2019

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ**

**ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2019**

Друкуються відповідно до наказу по університету № 135-Н від 20 серпня 2019 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **С. В. Гаркуша**, д. т. н., професор, проректор з наукової роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземної мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор (за спеціальністю Комп'ютерні науки), завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики ПУЕТ;

В. В. Карцева, д. е. н., професор (за спеціальністю Фінанси, банківська справа і страхування), завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор (за спеціальністю Публічне управління та адміністрування), завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії;

В. А. Кулик, д. е. н., доцент (за спеціальністю Облік і оподаткування), завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор (за спеціальністю Публічне управління та адміністрування), завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

Т. В. Онішко, д. і. н., професор (за спеціальністю Інформаційна, бібліотечна та архівна справа), завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах ПУЕТ;

Л. М. Шимановська-Діаніч, д. е. н., професор (за спеціальністю Менеджмент), завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Інститут економіки, управління та інформаційних технологій. – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 504 с.

ISBN 978-966-184-361-4

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»; Комп'ютерні науки освітня програма «Комп'ютерні науки»; Менеджмент освітня програма «Менеджмент та адміністрування»; Облік і оподаткування освітня програма «Облік і аудит»; Фінанси, банківська справа і страхування освітня програма «Фінанси і кредит»; Публічне управління та адміністрування освітні програми «Публічне адміністрування» та «Місьцеве самоврядування»; Економіка освітня програма «Управління персоналом та економіка праці».

УДК 33+3.077+004](062.552)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналі.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено*